

Praha 12.2.2003

6

Hospitalizace v odborných léčebných ústavech v roce 2001

Aktuální informace zahrnuje údaje o počtu hospitalizací v České republice v léčebnách pro dlouhodobě nemocné (LDN), v léčebnách tuberkulózy a respiračních nemocí (TRN) včetně oddělení hrudní chirurgie, začleněného pod FN Bulovka, dále v psychiatrických léčebnách včetně Psychiatrického centra (PL) a v ostatních odborných léčebných ústavech (OLÚ), což jsou například dětské léčebny, rehabilitační ústavy, hospice a další specializované odborné ústavy.

Do roku 1997 se zpracovávaly údaje za hospitalizace pouze z rezortu zdravotnictví, od roku 1998 ze všech rezortů. Příslušná mimorezortní zdravotnická zařízení jsou tři.

Vstupním formulářem do informačního systému HOSPITALIZACE, vedeného v ÚZIS ČR, bylo povinné „Hlášení hospitalizace“. Zpravodajskou jednotkou bylo každé lůžkové oddělení zdravotnického zařízení.

Za jeden případ hospitalizace se považuje každé ukončení hospitalizace pacienta na jednom oddělení, ať již skončilo propuštěním nebo úmrtím, či přeložením na jiné oddělení. Přestože dále v textu jsou použita slova „pacienti“ nebo „hospitalizovaní“, jde vždy o jednu ukončenou hospitalizaci, tudíž pokud pacient ukončil hospitalizaci v daném roce několikrát, je tolikrát do statistiky hospitalizací v tomto roce zahrnut.

Hospitalizační letalitou se rozumí počet zemřelých ve zdravotnickém zařízení na 1 000 hospitalizovaných.

Celkový počet hospitalizací v odborných léčebných ústavech stoupl proti předchozímu roku z necelých 120 tisíc na téměř 124 tisíce, což představuje zvýšení o 3,5 %. Hospitalizovanost na 100 000 obyvatel stoupla z 1 166 na 1 207 případů, to znamená, že z 1 000 obyvatel byl každý dvanáctý v některém z těchto zdravotnických zařízení v roce 2001 hospitalizován.

V **léčebnách pro dlouhodobě nemocné** se zvýšil počet hospitalizací proti předchozímu roku zhruba o jeden tisíc. Z 33 254 hospitalizovaných pacientů 8 123 zemřeli, což je téměř jedna čtvrtina. V přepočtu byli v roce 2001 v LDN hospitalizováni 324 pacienti na 100 000 obyvatel. Nejčastější hospitalizační diagnózou byly nemoci oběhové soustavy – téměř celá jedna polovina všech případů, 14 % představovaly nemoci svalové a kosterní soustavy a 9 % poranění a otravy. Dvě třetiny všech hospitalizovaných tvořily ženy. Průměrný věk pacientů byl 75,4 roku a průměrná doba hospitalizace 57 dnů. Nejvyšší specifická hospitalizovanost (tj. počet hospitalizací na 100 000 obyvatel příslušné věkové skupiny) byla, jak lze předpokládat, u nejstarších osob, tj. ve věku nad 85 let.

V **léčebnách tuberkulózy a respiračních nemocí** byl proti minulému roku rozdíl v počtu hospitalizací minimální. V roce 2001 činila hospitalizovanost 92 případy na 100 000 obyvatel. Nejčastější příčinou hospitalizace byly vedle nemocí dýchací soustavy (63 % případů) novotvary (17 %) a infekční nemoci (9 %). V léčebnách TRN bylo hospitalizováno více mužů. Jejich procentuální poměr k ženám činil 62:38. Přes 8 % všech hospitalizovaných zemřelo. Průměrný věk pacientů byl 63 roky. Nejvyšší specifická hospitalizovanost byla u osob ve věkové skupině 80-84 let.

Počet hospitalizací v **psychiatrických léčebnách** má v posledních letech jen nepatrné výkyvy. V tomto roce byly ukončeny 40 664 hospitalizace, což představuje 395 případů na 100 000 obyvatel. Hlavní příčinou hospitalizace byly samozřejmě z 94 % poruchy duševní a poruchy chování. Jen 3 % případů tvořily nemoci nervové soustavy. Nejvyšší specifická hospitalizovanost byla, stejně jako v LDN, u osob ve věku nad 85 let. V PL v roce 2001 zemřelo 5 % pacientů. Průměrná ošetrovací doba byla 83 dny.

V **ostatních odborných léčebných ústavech** bylo hospitalizováno 40 639 pacientů, což je o 7 % více než v předchozím roce, z toho 1 721 pacient zemřel. Nejvyšší specifická hospitalizovanost byla u osob ve věku 70-74 let. Nejčastějším důvodem hospitalizace byly nemoci svalové a kosterní soustavy, které zaujímaly jednu čtvrtinu případů, 15 % tvořili pacienti s nemocemi dýchací soustavy a shodně po 13 % pacienti s novotvarami a nemocemi oběhové soustavy. Průměrná ošetrovací doba v OLÚ byla 24 dny a průměrný věk hospitalizovaných 47 let.

Vypracovala: Miloslava Bernatová

**Vývoj počtu hospitalizací v odborných léčebných ústavech
v letech 1994 – 2001 podle pohlaví**

Rok	Počet případů hospitalizace v zařízení							
	LDN		TRN		PL		OLÚ	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
1994	8 262	16 263	7 234	5 059	19 291	15 676	11 681	13 325
1995	7 564	15 997	6 637	4 622	20 650	16 329	14 521	17 332
1996	7 482	15 682	6 209	4 349	22 044	17 039	15 645	18 463
1997	8 638	17 127	5 397	3 456	22 480	17 330	16 058	18 920
1998	9 846	20 098	5 047	3 189	22 356	17 469	16 689	19 017
1999	11 057	22 063	5 279	3 086	22 260	17 407	17 945	19 006
2000	10 672	21 421	5 832	3 654	22 600	17 670	18 116	19 799
2001	10 978	22 276	5 844	3 550	22 801	17 863	18 946	21 693

Hospitalizovaní v odborných léčebných ústavech trvale bydlicí v ČR

Zdravotnické zařízení	Počet případů hospitalizace		Prům. ošetř. doba	Průměrný věk	Počet zemřelých	Hospit. letalita
	absolutně	na 100 000 obyvatel				
LDN	33 234	323,7	57,5	75,4	8 123	244,4
TRN	9 244	90,0	33,5	63,0	764	82,6
PL	40 520	394,7	83,4	44,6	2 257	55,7
OLÚ	40 511	394,6	24,2	47,4	1 721	42,5

Pozn.: Hospitalizační letalita je počet zemřelých na 1000 hospitalizovaných.

Hospitalizovaní v léčebnách pro dlouhodobě nemocné podle příčin hospitalizace a pohlaví

Kapitola (MKN-10)	Počet případů hospitalizace		
	muži	ženy	celkem
II. Novotvary	1 123	1 417	2 540
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	446	809	1 255
VI. Nemoci nervové soustavy	488	636	1 124
IX. Nemoci oběhové soustavy	5 297	10 709	16 006
X. Nemoci dýchací soustavy	422	526	948
XI. Nemoci trávicí soustavy	392	582	974
XIII. Nemoci sval. a koster. soustavy a pojivové tkáně	1 016	3 631	4 647
XIX. Poranění, otravy a ... následky vnějších příčin	817	2 318	3 135
Ostatní	977	1 648	2 625
Celkem	10 978	22 276	33 254

Hospitalizovaní v léčebnách tuberkulózy a respiračních nemocí podle příčin hospitalizace a pohlaví

Kapitola (MKN-10)	Počet případů hospitalizace		
	muži	ženy	celkem
I. Některé infekční a parazitární nemoci	578	252	830
II. Novotvary	1 277	364	1 641
X. Nemoci dýchací soustavy	3 454	2 510	5 964
Ostatní	535	424	959
Celkem	5 844	3 550	9 394

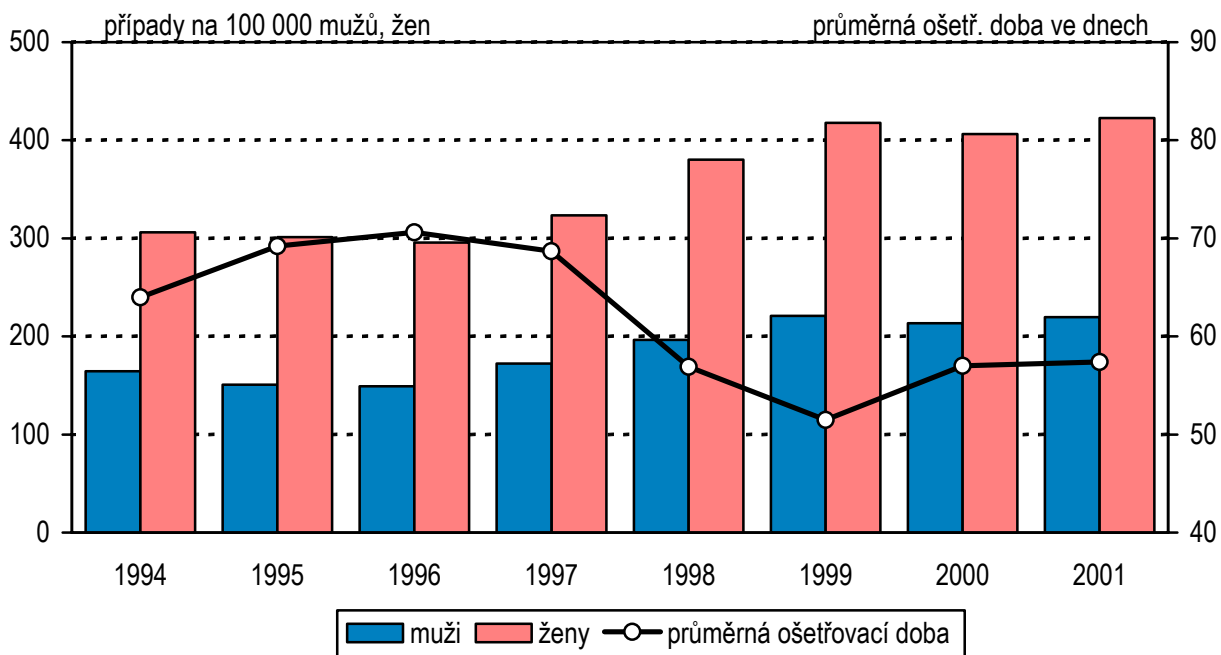
**Hospitalizovaní v psychiatrických léčebnách
podle příčin hospitalizace a pohlaví**

Kapitola (MKN-10)	Počet případů hospitalizace		
	muži	ženy	celkem
V. Poruchy duševní a poruchy chování	21 886	16 443	38 329
VI. Nemoci nervové soustavy	428	753	1 181
Ostatní	487	667	1 154
Celkem	22 801	17 863	40 664

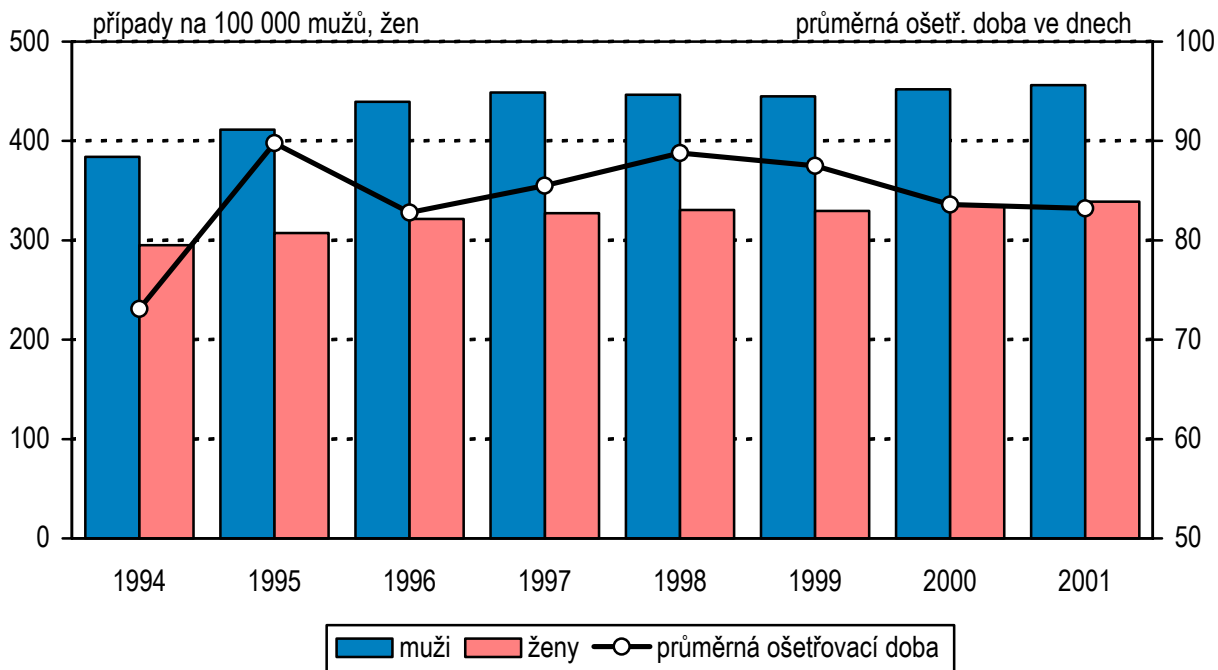
**Hospitalizovaní v ostatních odborných léčebných ústavech
podle příčin hospitalizace a pohlaví**

Kapitola (MKN-10)	Počet případů hospitalizace		
	muži	ženy	celkem
II. Novotvary	2 285	2 858	5 143
VI. Nemoci nervové soustavy	1 570	1 344	2 914
IX. Nemoci oběhové soustavy	3 049	2 364	5 413
X. Nemoci dýchací soustavy	3 435	2 850	6 285
XIII. Nemoci sval. a koster. soustavy a pojivové tkáně	3 794	6 182	9 976
XIX. Poranění, otravy a ... následky vnějších příčin	1 733	935	2 668
XXI. Faktory ovliv. zdrav. stav a kontakt se zdr. službami	972	2 444	3 416
Ostatní	2 108	2 716	4 824
Celkem	18 946	21 693	40 639

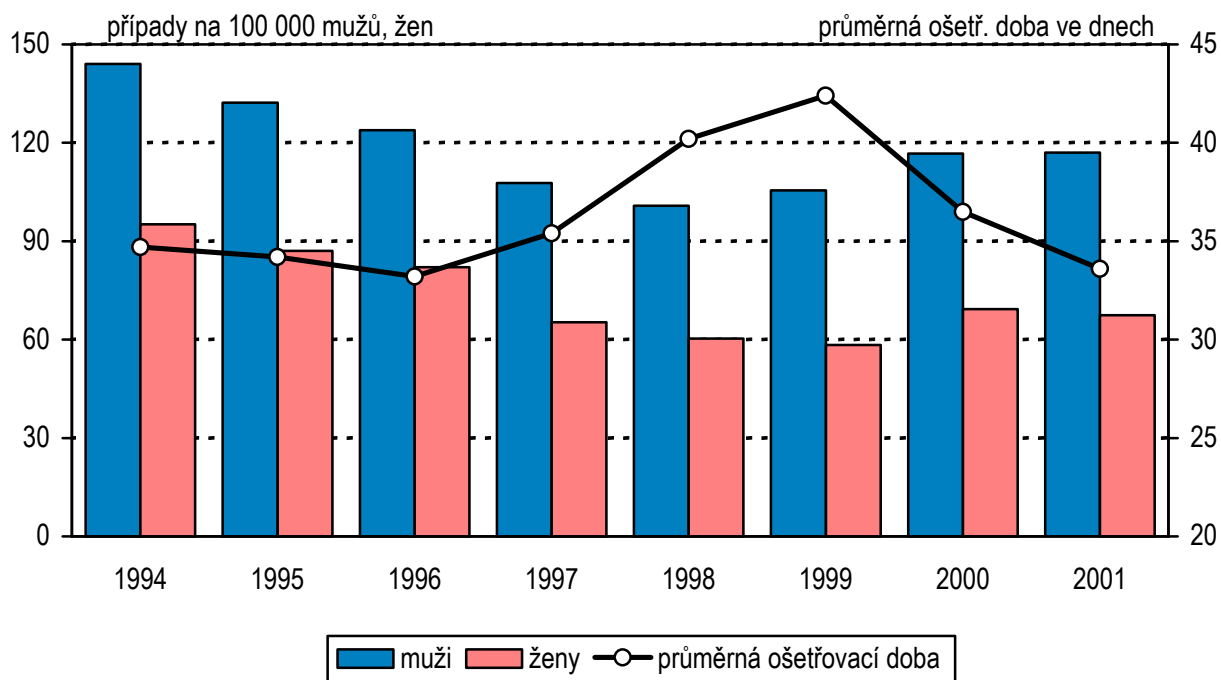
Vývoj hospitalizovanosti a průměrné ošetrovací doby v LDN v letech 1994 - 2001

Vývoj hospitalizovanosti a průměrné ošetrovací doby v PL v letech 1994 - 2001

Vývoj hospitalizovanosti a průměrné ošetrovací doby v TRN v letech 1994 - 2001

Vývoj hospitalizovanosti a průměrné ošetrovací doby v OLÚ v letech 1994 - 2001

